

Encant de poble

Els prestigiosos arquitectes Fuses i Viader van millorar la pavimentació i l'enllumenat de Monells, un projecte que aquest 2017, uns quants anys després de ser executat, ha reconegut el jurat dels Premis d'Arquitectura

TEXT **ALFONS PETIT**

L'any 2015, el poble de Monells, al Baix Empordà, va tenir una enorme presència mediàtica a l'Estat espanyol. Aquest nucli del municipi de Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura va ser l'escenari on es va rodar *Ocho apellidos catalanes*, la continuació de *Ocho apellidos vascos*, un dels grans èxits comercials del cinema espanyol en els últims temps. I tant durant el rodatge com sobretot a partir de l'estrena de la pel·lícula, Monells va rebre molts visitants encuriosits per veure sobre el terreny l'escenari en el qual transcorrien les peculiars aventures dels protagonistes del film. No era nou, el turisme, per a Monells, considerat ja fa temps un poble amb molt d'encant i que sobretot els mesos de bon temps rep un elevat nombre de visitants, però el fenomen d'*Ocho apellidos catalanes* es va notar, i força, a la localitat. I totes aquestes persones que s'hi van desplaçar per veure *in situ* els carrers i els edificis on havien actuat Dani Rovira, Berto Romero, Karra Elejalde, Clara Lago, Carmen Machi, Belén Cuesta i Rosa Maria Sardà, entre tants altres, també van veure, encara que no en fossin conscients, els resultats

de la intervenció que hi van portar a terme els arquitectes Joan M. Viader i Josep Fuses per millorar-ne la pavimentació i l'enllumenat. Un projecte que es va allargar en el temps en diferents fases entre 1989 i 2008, que va ser finalista als Premis FAD del 1995 i que aquest 2017 ha estat distingit pel jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona amb un guardó de nova creació: el Més 10, destinat a reconèixer els treballs executats fa més de deu anys.

En la memòria del projecte inclosa en el catàleg dels premis, Fuses i Viader, amb un prestigiós estudi d'arquitectura a Girona, començaven explicant sobre el poble de Monells que «és un dels conjunts medievals empordanesos més interessants» i que «fou restaurat durant la dècada dels seixanta pels serveis de la Diputació de Girona amb els criteris conservacionistes propis de l'època». El projecte que ells van dissenyar, apuntaven els arquitectes, «completa aquella actuació amb la pavimentació dels carrers, el soterrament de línies elèctriques i la substitució de l'enllumenat públic preexistent (fanals de forja pseudovuitcentistes)».

A continuació, Fuses i Viader plantejaven els eixos que havien guiat la seva intervenció al poble: «El projecte planteja una pavimentació i un enllumenat neutres i discrets, tot defugint la introducció d'elements dissenyats expressament i utilitzant, per

contra, materials i productes de sèrie adaptables al lloc». En aquest sentit, afegien, «els materials utilitzats són el totxo manual vist a sardinell i la pedra natural sorrenca de Torroella.

Fuses i Viader proporcionaven igualment alguns detalls sobre els acabats de la pavimentació (perfectament apreciables pels visitants de Monells i també pels espectadors que van veure el poble a *Ocho apellidos catalanes*): «El dibuix del paviment de totxo discorre amb autonomia respecte a l'alineació irregular dels carrers. A la plaça central forma unes línies corbes paral·leles que s'adapten a la topografia natural preexistent».

Fitxa tècnica

► **Projecte:** Pavimentació i enllumenat.

► **Municipi:** Monells.

► **Autors:** Fuses-Viader Arquitectes, s.l.p. (Josep Fuses Comalada i Joan M. Viader Martí, arquitectes).

► **Col·laboradors:** Rosa M. Plana, aparelladora Edetco Gestió; Josep Mariné i Thomas Wissing, arquitectes; Pilar Arbonés, administració.

► **Contractista:** Capdeferro constructor.

► **Promotor:** Generalitat de Catalunya, Direcció General d'Arquitectura i Habitatge i Ajuntament de Cruïlles-Monells-Sant Sadurní de l'Heura.

► **Fotografia:** Duccio Malagamba i Fuses-Viader Arquitectes.

A